

Ocak 2019 Afrika Haberleri

BM Somali Özel Temsilcisi 'İstenmeyen kişi' ilan edildi, ülkeyi terk etmesi istendi

Nicholas Haysom Somali'deki militanların tutuklanması ve sivil ölümlerine dair sorularının ardından istenmeyen adam ilan edildi

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres'in Somali Özel Temsilcisi Nicholas Haysom, Somali hükümeti tarafından ülkenin ulusal egemenliğine müdahale ettiği gerekçesiyle "istenmeyen kişi" ilan edildi. Haysom, Eş Şebab'ın eski liderlerinden Muhtar Robov'un tutuklanmasının ardından hükümete bu kararın yasal gerekçesini sormuştu.

Somali hükümetinin kontrolündeki Radyo Mogadişu'dan okunan açıklamada "Uluslararası diplomatik prensiplere referansla Somali Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı, BM Genel Sekreterliği'nin Somali temsilcisini istenmeyen kişi ilan etmiştir. Kendisinin ülkede faaliyet göstermesine izin verilmeyecektir" denildi.

Açıklamada ayrıca şu ifadeler de yer aldı: "Bu karar temsilcinin Somali'deki BM ofisinden beklenen protokol ve pratiklere uymaması, Somali'nin ulusal egemenliğine bilinçli olarak müdahale etmesi nedeniyle alınmıştır."

Nicholas Haysom'un Somali'den ayrılıp ayrılmadığı henüz bilinmiyor.

Haysom ülkedeki görevine Eylül 2018'de başlamıştı.

Mogadişu'da BM binasına saldırı

Öte yandan başkent Mogadişu'daki BM binasına Salı günü silahlı saldırı düzenlendi.

İkisi BM çalışanı 3 kişi yaralanırken, saldırıyı Eş Şebab üstlendi. 2017'de Eş Şebab'dan ayrılan Muhtar Robov ise 13 Aralık'ta tutuklandı.

Robov, Aralık ayı sonunda yapılan bölgesel seçimde ülkenin güneybatısındaki Baidoa'da aday oldu.

BM Somali Özel Temsilcisi Haysom, Robov'un tutuklanmasının ardından bölgede düzenlenen protestolarda sivillerin öldürülmesi hakkında da hükümete sorular yöneltmişti.

Haysom'un Somali hükümetine gönderilen mektupta, 13-15 Aralık'ta düzenlenen protestolarda en az 15 kişinin öldüğü, 2 kişinin yaralandığı bilgisi yer almıştı.

2 Ocak 2019

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-46735421>

Kenya'da bir kentte tüm kız öğrencilere okula başlamadan önce zorunlu hamilelik testi

Kenya'da kız öğrencilere zorunlu hamilelik testi yaptırılacak

Kenya'nın Narok kentinde bu hafta orta okula başlayacak tüm kız çocukları, sünnetli olup olmadıklarını anlamak için muayene edilecek. Ayrıca çocuklara hamilelik testi yaptırma zorunluluğu getirildi.

Bazı insan hakları kuruluşları, hükümetin çocuk hamilelikleri ve 2011'de yasaklanan kız sünnetini önleme çabalarını olumlu karşılamlarına rağmen, bu yöntemin mağdurların mahremiyet haklarını ihlal edeceği uyarısında bulundu.

Narok Valisi George Natembeya'nın açıklamasına göre, okula başlayacak tüm kız çocukları muayene için yerel hastanelere sevk edilecek.

Sünnet olduğu belirlenen kız çocukları polise ifade verecek. Hamile olduğu anlaşılan çocuklar da, kimden hamile kaldıklarını açıklamak zorunda olacak.

Her 10 kadından 4'ü çocuk yaşta hamile kalıyor

Narok, Kenya'da kız sünnetinin ve çocuk hamileliklerinin en yaygın olduğu kent. 2014'te yayımlanan resmi bir rapora göre kentteki her 10 kızdan dördü, çocuk yaşta hamile kalıyor.

Kentte 15-49 yaş arasındaki her 5 kız çocuğundan ya da kadından birinin sünnetli olduğu tahmin ediliyor.

Kenya'daki insan hakları kuruluşları zorunlu sünnet muayenesi ve hamilelik testlerinin kız çocukları için aşağılayacağı olduğunu belirterek sorunun köküne inilmesi çağrısında bulundu.

Kız sünnetine karşı kampanya yürüten Equality Now adlı kuruluşun Felester Gtonga, "Kız sünnetlerinde dava açılmamasının en büyük nedeni kanıt yetersizliği. Sünnet edilmiş kızlar birer kanıt değil" dedi.

İngiliz Guardian gazetesine konuşan Gitonga "Hükümetin çabalarını takdirle karşılıyoruz ama çocukların mahremiyet haklarına saygılı bir strateji geliştirmeliyiz. Ayrıca çocuklardan toplanacak bu verilerle ne yapacağımızı bildiğimizden emin olmalıyız" diye konuştu.

Kenya'nın Daily Nation gazetesine konuşan snedika lideri Charles Ng'eno da "Direktif öğretmenlerin görev ve sorumluluk alanına girmiyor, bu nedenle emri gözardı edebilirler" dedi.

'Çocukları daha fazla mağdur edeceğiz'

Felester Gtonga, zorunlu muayene ve testlerin kız çocukların mağduriyetini daha da artıracığını belirterek şunları söyledi:

"Kızlar sünnet edildikten sonra kadınla geçmiş olarak kabul ediliyor. Her türlü mağduriyet de bu noktadan sonra başlıyor. Kendilerinden büyük adamlarla ilişkiye girmeleri normal kabul ediliyor. Yoksulluk ve kadınlara yönelik şiddeti önlemeden çocuk hamileliklerini durdurmak mümkün değil. Kardeşlerini okutabilmek için seks işçiliği yapan kız çocukları var. Hamile kaldığı için kimseyi cezalandıramazsınız."

4 Ocak 2019

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-46760040>

ABD Kongo'daki seçimden endişeli: Büyükelçiliğini korumak için asker gönderdi

Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde 2 yıl ertelendikten sonra geçen 30 Aralık'ta yapılan Cumhurbaşkanlığı ve Parlamento seçimleri ile yerel seçimlerin sonuçları hala açıklanmadı.

Sonuçların gecikmesi iç karışıklık endişesine yol açarken ABD Başkanı Donald Trump, çıkması muhtemel şiddet olaylarında ülkesinin buradaki büyükelçiliğinde görevli personeli korumak üzere Gabon'a 80 asker gönderdiklerini açıkladı.

Demokratik Kongo Cumhuriyeti Seçim Komisyonu (CENI) Başkanı Corneille Nangaa, şu ana kadar oyların yüzde 47'sinin sayımına dair tutanakların kendilerine ulaştığını, seçim sonucunun ne zaman kesinleşeceğini bilmediklerini söyledi.

Katolik Kilisesi: Sonuçlar manipüle edilirse halk ayaklanması çıkar

Kongo Katolik Kilisesi, seçim sonuçlarının manipüle edilmesi halinde bir halk ayaklanması yaşanabileceği yönünde uyarıda bulundu.

Batılı gözlemcilerin davet edilmediği seçimlerle ilgili olarak ABD, ülkedeki demokratikleşme sürecinin altını oyacak bir seçim hilesi karşısında bu ülkeye yaptırımlar uygulayacağı tehdidinde bulunmuştu.

Seçim günü oy sayım işlemlerine hile karıştırıldığı iddialarının ardından yaşanan olaylarda biri polis iki kişi hayatını kaybetmiş, çok sayıda kişi yaralanmıştı.

Muhalefet: Hükümet seçime müdahale etmek için interneti kesti

Ayrıca hükümet yetkilileri seçimden bir gün sonra güvenlik nedenlerini gerekçe göstererek internet sağlayıcı firmalardan internet hizmetini kesmelerini istemişti.

Muhafif cumhurbaşkanı adaylarından Martin Fayulu, hükümetin kendi adayının lehine seçim sonuçlarına müdahale etmek amacıyla interneti kestğini, güvenlik gerekçesinin uydurma olduğunu savunmuştı.

05/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/05/abd-kongo-daki-secimden-endiseli-buyukelciligini-korumak-icin-asker-gonderdi>

Mısır'da Ortadoğu'nun en büyük camisi ile katedrali ibadete açıldı

Mısır Cumhurbaşkanı Abdülfettah el Sisi, başkent Kahire'nin 40 kilometre doğusunda yer alan "İdari Başkent"te dünyanın ikinci, Ortadoğu'nun da en büyük camisi ile kilisesinin resmi açılışını yaptı.

Açılışı yapılan camiye "El-Fettah el-Alim", katedrale ise "Mesih'in Doğuşu" adı verildi.

Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın da katıldığı törenin ardından camide yatsı ezanı okundu ve namaz kılındı.

Katedralde Cumhurbaşkanı Abdülfettah el Sisi ve El-Ezher Şeyhi Ahmed et-Tayyib birer konuşma yaptı.

Sisi açılışı, önemli ve bir tarihi an olarak nitelendirirken, Et-Tayyib, İslam devletlerinin cami, kilise ve havra gibi ibadethanelerin koruyucusu olduğunu söyledi.

Mısırlı yetkililer, caminin, dünyanın ikinci büyük camisi, katedralin ise Orta Doğu'nun en büyük katedrali olduğunu duyurdu.

07/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/07/misir-da-ortadoğu-nun-en-buyuk-camisi-ile-kilisesi-ibadete-acildi>

Kongo'da 60 yıl sonra bir ilk: Ülkenin yeni liderini sandık belirledi

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde (KDC) yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde muhalefetin adayı Felix Tshisekedi tarihi zafer ilan etti.

Kaybeden adaylar sonuçları 'seçim darbesi' olarak ilan ederken, bazı noktalarda 'oy hırsızlığı' yapıldığı iddia ediliyor.

2016'dan bu yana ertelenen seçimle, yönetim ülkenin bağımsızlığını kazandığı 1960'tan bu yana ilk defa 'demokratik yöntemle' devrediliyor.

O dönem iktidara gelen Başbakan Patrice Lumumba, koltuğa oturmasından üç ay sonra askeri darbeye devrilmiş, dört ay sonra da öldürülmüştü.

Ülkede daha önce yapılan seçimlerin 'şaiBELİ' olduğu iddia edilmişti.

Joseph Kabila'nın adayı üçüncü sırada kaldı

Yüksek Seçim Kurulu (CENI), 30 Aralık'ta yapılan seçimde, ana muhalefet partisi Demokrasi ve Sosyal İlerleme Birliğinin (UDPS) Başkanı Felix Tshisekedi'nin oyların yüzde 38,57'sini aldığını duyurdu.

Martin Fayulu yüzde 35,2 oy alırken; tartışmalı Cumhurbaşkanı Joseph Kabila'nın desteklediği iktidar koalisyonunun adayı Emmanuel Ramazani Shadary ise yüzde 23,8 oranında kaldı.

Seçimi kaydeben adayların 10 gün içerisinde Anayasa Mahkemesi'ne itiraz hakkı bulunuyor.

Felix Tshisekedi babasının bıraktığı koltuğa oturdu

Joseph Kabila'yı 'önemli siyasi ortak' diye tanımlayan 55 yaşındaki siyasetçi, seçim kampanyasını yürüttüğü merkezde yaptığı konuşmada "Herhangi bir siyasi organizasyonun başkanı olmayacağım, bir kabilenin başkanı olmayacağım, bütün Kongoluların cumhurbaşkanı olacağım." diye konuştu.

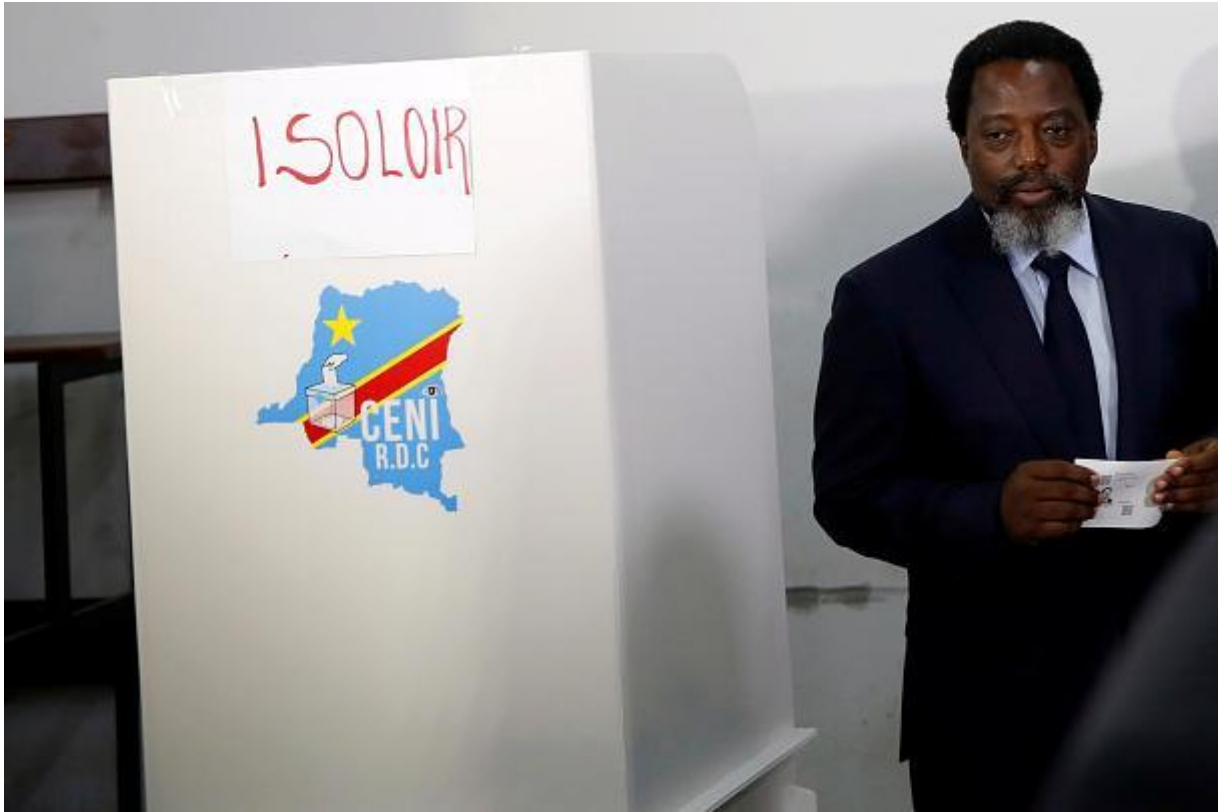
Tshisekedi'nin babası Etienne Tshisekedi de Kasım 2011'de mevcut Cumhurbaşkanı Kabila'ya karşı yarıştı. Babasının Şubat 2017 yılındaki ölümü üzerine partinin başına geçen 55 yaşındaki siyasetçinin 5 çocuğu bulunuyor.

Şiddet olaylarından endişe ediliyor

Sonuçların açıklanmasının ardından başkent Kinşasa ve diğer kentlerde Tshisekedi taraftarları sokaklara çıkarak sevinç gösterileri yaptı.

Seçim öncesinde geçtiğimiz ay yaşanan gösterilerde onlarca kişi hayatını kaybetti.

Ülkede 2006 ve 2011'de yapılan seçimlerin ardından şiddet olayları yaşanmıştı.

Joseph Kabila'nın babası Laurent, 1997'de gösterilere önderlik ederek dönemin lideri Mobutu Sese Seko'yu devirdi. Babasının 2001'de öldürülmesi üzerine de Joseph Kabila 2001'de devlet başkanlığı koltuğuna oturdu.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin 5 yılda bir gerçekleştirildiği ülkede görev süresi 2016'da biten Kabila, seçimi erteleyerek iktidarda kalmaya çalışmakla suçlanıyordu.

47 yaşındaki siyasetçi, 2023 yılından sonra bir daha cumhurbaşkanlığı için aday olmayacağını duyurmuştu.

Afrika'da Nijerya, Etiyopya ve Mısır'dan sonra 80 milyon ile en fazla nüfusa sahip dördüncü ülkesi olan Kongo Demokratik Cumhuriyeti, yüzölçümü olarak da Cezayir'in ardından ikinci sırada.

Bağımsızlığını kazanmadan önce Belçika'nın sömürgesi olan Kongo'da zengin elmas, bakır, çinko rezervleri bulunuyor.

11/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/10/kongo-da-60-yil-sonra-bir-ilk-ulkenin-yeni-liderini-sandik-belirledi>

Mısır'da olağanüstü hal 3 ay daha uzatıldı

Mısır'da olağanüstü hal uygulaması, 15 Ocak'tan geçerli olmak üzere yedinci kez uzatıldı.

Mısır Parlamentosu'nun Pazar günü olağan oturumunda yapılan oylamada, milletvekilleri, oy çokluğuyla ülke genelinde olağanüstü halin 3 ay daha uzatılması yönünde karar verdi.

Parlamentodan yapılan açıklamada, kararın ülkenin içinde bulunduğu güvenlik durumu nedeniyle alındığı ifade edildi.

Mısır hükümeti, söz konusu önlemin kamusal özgürlüklerin korunması ve ulusal güvenlik arasında bir denge sağlaması açısından önemli olduğunu bildirdi.

Ülkenin kuzeyindeki İskenderiye ve Tanta kentlerinde Nisan 2017'de düzenlenen ve kiliseleri hedef alan IŞİD'in üstlendiği bombalı saldırılarda 45 kişi yaşamını yitirmiş, 125 kişi de yaralanmıştı.

Bu olayların ardından Cumhurbaşkanı Abdulfettah el Sisi, 3 ay süreyle olağanüstü hal ilan edildiğini duyurmuştu.

13/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/13/misir-da-olaganustu-hal-3-ay-daha-uzatildi>

HRW'den Sudan lideri Ömer Beşir'e uyarı: Muhalif göstericilere karşı gerçek mermi kullanılıyor

Sudan'da 3 haftadır devam eden hayat pahalılığının protesto edildiği gösterilerde hayatını kaybedenlerin sayısının 24 olduğu açıklandı.

Hükümet adına basını bilgilendiren Sudan İnceleme Yüksek Komisyonu Başkanı Amir İbrahim, eylemlerde 131 kişinin de yaralandığını duyurdu.

Uluslararası Af Örgütü ise ekonomik krizin pençesindeki Doğu Afrika ülkesinde aralık ayından bu yana süren gösteriler sırasında en az 40 kişinin hayatını kaybettiğini savunuyor.

Ölü ve yaralı sayısının çok daha fazla olduğunu iddia eden muhaliflere göre ise hükümet rakamları düşük gösteriyor. Muhalifler ayrıca, binden fazla kişinin de tutuklandığını belirtiyor.

İnsan Hakları İzleme Örgütü: Gerçek mermi kullanılıyor

İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) Sudan güvenlik güçlerini, barışçıl gösteriler düzenleyen sivillere gerçek mermilerle ateş açmakla suçladı.

Başkent Hartum'un batısındaki Omdurman kentinde düzenlenen gösterilerde güvenlik güçlerinin bir hastaneye girerek halkın üzerine ateş açtığını ve 3 sivilin öldüğü belirtildi.

Sudan Devlet Başkanı Ömer el Beşir'i sert ifadelerle eleştiren İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün İcra Direktörü Kenneth Roth, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, "Sudan Devlet Başkanı, sınırsız diktatörlüğüne karşı halkın mücadelesini savuşturmaya çalışırsa güvenlik güçleri de gerçek ve plastik mermiler ve göz yaşartıcı gaz ile barışçıl protestolara müdahalede bulunuyor." ifadelerini kullandı.

"Rejim devrilene kadar gösteriler sürecektir"

Sudan'daki gösteriler 19 Aralık'ta hükümetin ekmek fiyatlarına zam yapmasının ardından Nil kıyısındaki Atbera ve Port Sudan kentlerinde başladı ancak kısa sürede birçok eyalette hükümet karşıtı gösterilere dönüştü.

Başkent Hartum başta olmak üzere ülkenin dört bir yanında binlerce kişi sokaklarda rejim değişikliği istedikleri yönünde sloganlar atıyor.

Muhafif siyasi partiler ve Sudan Meslek Örgütleri Birliği tarafından yayımlanan ortak bir yazılı açıklamada, ülke genelinde "Kent, Köy ve Mahalle İntifadası (ayaklanma)" başlatıldığı bildirilerek, 'rejim devrilene kadar protestoların süreceği' belirtildi.

Başkent Hartum'un kuzeyindeki Hartum Bahri kentinde pazartesi günü "şehitler yürüyüşü" düzenleneceği ifade edildi.

Akşam protestoları ve yürüyüşlerin birçok bölgede düzenleneceği, "Özgürlük ve Değişim" adı verilen yürüyüşün ise perşembe günü Hartum ve birçok kentte gerçekleşeceği bilgisi verildi.

Sudan Devlet Başkanı Ömer el Beşir ise iktidardan çekilmesini isteyenlere, "Yönetime gelmek için 2020'deki seçimlere hazırlanın." diye cevap veriyor.

13/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/13/hrw-den-sudan-lideri-omer-besir-e-uyari-muhelif-gostericilere-gercek-mermi-kullaniliyor>

El Şebab: Otel saldırısını Trump'ın aptal yorumları nedeniyle yaptık

Somali merkezli el Şebab örgütü, Kenya'nın başkenti Nairobi'de bir otele düzenledikleri saldırıyı Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Donald Trump'ın Kudüs'ü İsrail'in başkent olarak kabul etmesi nedeniyle yaptıklarını açıkladı.

Yayımlanan iki sayfalık açıklamada, "Mücahitler bu saldırıyı, ABD Başkanı Donald Trump'ın aptal yorumları ve Kudüs'ü İsrail'in başkenti ilan etmesi nedeniyle yaptı" ifadelerine yer verildi.

15 kişinin hayatını kaybettiği saldırı DusitD2 otelinde gerçekleşmiş ve bölge trafiğe kapatılmıştı.

El Kaide'den ayrılan ancak daha sonra yeniden bağlılık bildiren el Şebab örgütü, dünyada birçok ülke ve kurum tarafından terör örgütü olarak kabul ediliyor.

16/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/16/el-sebab-otel-saldirisini-trumpin-aptal-yorumlar-nedeniyle-yaptik>

Komorlar Devlet Başkanı: Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesinde ne var ki?

Komorlar Devlet Başkanı Azali Assoumani'nin gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetini, Suudi Arabistan'ın bir iç meselesi olarak gördüğünü söylemesi tepkilere neden oldu.

Suudi Arabistan tarafından inşa edilen bir yolun açılışında konuşma yapan Assoumani, "Bir Suudi'nin, Suudi Arabistan konsolosluğunda öldürülmesinde ne var ki? ifadelerini kullandı.

"Sizden bu meseleyi Kral Salman'a iletmenizi ve kendisine endişelenmemesini söylemenizi rica ediyorum." diyen Komorlar lideri, "Çünkü her gün dünyada yüzlerce insan ölüyor ve hiç kimse bunu kınamıyor." şeklinde konuştu.

Açılış programı sırasında Suudi Arabistan'ın Moroni Büyükelçisi Hamad Ben Muhammad el Hajiri de bulunuyordu. Suudi Büyükelçi söz konusu ifadelerle ilgili yorum yapmadı.

Fransızca konuşan ülkeler basın birliğinin Komorlar şubesi, Azali Assoumani'nin sözlerinden dehşete düştüklerini bildiren bir kınama açıklaması yayınladı.

UPF-Comores'den yapılan açıklamada, "Komorlarlı gazeteciler, devlet başkanından sadece gazetecileri değil kamuoyunu da şoke eden bu sözlerini geri çekmesini talep ediyor. Başkanımız, ülkesinin rejimini eleştiren bir Suudi gazetecinin suikastını açıkça ciddiye almadığını gösteriyor. Bu durumda bizi kendi ülkemizde neyin beklediğini de merak ediyoruz." ifadelerine yer verildi.

Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü, basın özgürlüğü sıralamasında Komorlar'ı 180 ülke içerisinde 49'uncu sıraya koymuştu. Ancak Komorlarlı gazeteciler son yıllarda gazetecilere yönelik baskının arttığını ve kısıtlamalar altında çalıştıklarını belirtiyor.

Komorlar 2016'da İran'la 2017'de de Katar ile diplomatik ilişkilerini kesmişti. Komorlar'a en büyük finansal destek Suudi Arabistan'dan geliyor.

Suudi muhalif gazeteci Cemal Kaşıkçı, 2 Ekim 2018'de bir belge için Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu binasına girmiş ve burada Suudi Arabistan'dan geldiği belirlenen organize bir ekip tarafından öldürülmüştü.

18/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/18/komorlar-devlet-baskani-cemal-kasikcinin-oldurulmesinde-ne-var-ki>

İsrail ve Çad 47 yıl sonra diplomatik ilişkileri yeniden tesis etti

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun Çad'ı ziyaret etmesinin ardından iki ülke arasındaki diplomatik ilişkiler yeniden kuruldu.

Çad Cumhurbaşkanı İdris Debi ile Netanyahu'nun bir araya geldiği görüşmede, 1972'de kopan iki ülke ilişkilerinin yeniden tesis edilmesi ve bazı iş birliği konularında anlaşmalar imzalandı.

Debi, kabul sonrası düzenlenen ortak basın toplantısında yaptığı konuşmada, Netanyahu'nun ziyaretinin iki ülkenin yakınlaşması ve daha fazla iş birliği olduğunu belirtti.

İsrail Başbakanı da Çad ile ilişkilerini yenileyerek Arap ve İslam dünyasında yeni bir çığır açtıklarını söyledi.

Çad Cumhurbaşkanı Debi, kasım ayında yaptığı İsrail ziyaretinde, Netanyahu ile tarım alanında iş birliği, terörle mücadele, sınır güvenliği ve teknoloji konularını görüşmüştü.

Debi, İsrail'i ziyaret eden ilk Çad cumhurbaşkanı olmuştu.

İsrail'den, Filistin'e yakın olan ülkelerle arayı düzelme çabaları

İsrail, 1967'deki Filistin topraklarının işgalinin ardından Tel Aviv'e tepkili olan Afrika ve Körfez ülkeleri ile ilişkilerini düzeltmeye çalışıyor.

Tel Aviv'e mesafeli ülkelerle yakınlaşmak için adımlar atan Netanyahu, geçtiğimiz ay ülkesinin diplomatik ilişkisi bulunmayan Umman'ı ziyaret etmişti.

Çad ile İsrail arasındaki diplomatik ilişkilerse 1972 yılında dondurulmuş, Orta Afrika ülkesi 1988 yılında Filistin'i resmen tanımıştı.

20/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/20/israil-ve-cad-47-yil-sonra-diplomatik-iliskileri-yeniden-tesis-etti>

Yerli otomobil: Uganda 'güneş enerjili' ve 'elektrikli'den sonra yerli hibrit araçlar da üretti

Doğu Afrika ülkesi Uganda, yerli ve milli imkanlarıyla ürettiği güneş enerjili otobüs ve elektrikli otomobilin ardından ilk hibrit aracını da test etti.

Hibrit Sedan araçların test sürüşleri başarıyla tamamlanırken kısa sürede seri üretime geçilmesi planlandı.

Kiira Motors şirketi, Afrika kıtasının ilk güneş enerjili otobüsü ve elektrikli otomobilinden sonra üretmeyi başardığı hibrit araca "Kiira EVS" adını verdi.

Saatte yaklaşık 140 kilometre hıza çıkabilen araç, geniş iç dizaynı ve özgün tasarımıyla dikkati çekiyor.

Kiira EVS, ülkede geçen hafta tertip edilen Parlamento Haftası kapsamında çok sayıda üst düzey siyasetçi tarafından da test edildi.

Hükümetin ortak olduğu şirket yeni fabrikasını da açacak

Şirket, test sürüşlerinin ardından Uganda ordusuyla ülkenin Jinja Organize Sanayi Bölgesi'nde yeni bir araç fabrikası kurulmasına ilişkin de imza attı. Fabrikanın 2 bin kişiye istihdam sağlayacağı belirtildi.

Kiira Motors, Uganda hükümeti ve Makerere Üniversitesi tarafından işletiliyor.

İç yakımlı motor teknolojisiyle elektrikli motor teknolojisini bir araya getiren ve bu sayede karbondioksit salınımını düşüren, yakıt kullanımını daha etkin hale getiren hibrit araçlar ekolojik sürdürülebilirlik politikalarınca da destekleniyor.

21/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/21/yerli-ve-milli-otomobil-uganda-gunes-enerjili-ve-elektrikli-ve-yerli-hibrit-araclar-uretti>

Zimbabve'de hükümetin emriyle kesilen internet yargı kararıyla geri geldi

Afrika ülkesi Zimbabve'de, petrol fiyatlarındaki artışın protesto edildiği kanlı gösterilerin ardından kesilen internet bağlantısı yeniden açıldı.

Zimbabve Yüksek Mahkemesi, hükümet emriyle kesilen internet bağlantısının derhal ve koşulsuz şekilde geri açılmasına hükmetti.

Mahkeme Yargıcı Owen Tagu, internet hizmeti sağlayan iletişim operatörlerine hizmetlerini acilen geri başlatması talimatı verdi.

Petrol fiyatlarının yükselmesi ve ekonomik kriz nedeniyle günlerdir gösterilerin devam ettiği Zimbabve'de internet erişimi hükümetin emriyle peş peşe kesilmişti.

Emniyet kaynakları gösteriler sırasında 3 kişinin hayatını kaybettiğini bildirirken insan hakları örgütleri ve avukatlar 10'dan fazla kişinin öldüğünü belirtiyor.

Ayrıca çok sayıda kişinin gerçek mermilerden yaralanarak tedavi altına alındığı ve yüzlerce kişinin de asayişe karşı gelme suçundan gözaltında tutulduğu aktarıldı.

Kanlı gösterilerin ardından ülke genelinde tüm sosyal medya sitelerine yasak konulmuştu.

22/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/22/zimbabve-de-hukumetin-emriyle-kesilen-internet-yarg-karariyla-geri-geldi>

Etiyopya'da 13 bin 'terörist ve vatan haini' affedildi

Etiyopya'da 'vatan hainliği ve terörizm' suçlamasıyla hüküm giyen 13 bin kişi, yeni göreve gelen hükümet tarafından affedildi.

Bir önceki hükümet döneminde aralarında öğrenciler, muhalefet liderleri, gazeteciler ve blog yazarlarının da bulunduğu yaklaşık 30.000 kişiyi terörist ve vatan hainliği ile suçlamıştı.

Söz konusu suçlamalar ve akabinde yaşanan toplu yargılamalar, 2015 yılındaki hükümet karşıtı protestoların ardından başlamış ve muhaliflerin çoğu 'terörizm ve vatan hainliğinden' gözaltına alınarak cezaevine konulmuştu.

Eleştirmenler, bir önceki hükümeti, muhaliflerini susturmak için 'Terörle mücadele yasası'nı siyasi amaçlarla kullanmakla suçluyor.

Etiyopya medyası, Etiyopya Başsavcılığı'na dayandırarak verdiği haberde, nisan ayında iktidara gelen Başbakan Abiy Ahmet liderliğindeki hükümetin son 6 ayda 13 bin 200 kişiyi affettiğini ve aftan yararlananlara da sertifika verildiğini aktardı.

Siyasi mahkumların serbest kalmasının yanı sıra Etiyopya Parlamentosu, daha önce 'ayrılıkçı, terörist örgüt' olarak tanımlanan iki grubu da yasal grup olarak tanıdı.

Ayrıca sürgündeki Ginbot 7 isimli bir başka örgüt de terörist tanımından çıkarıldı.

Etiyopya hükümeti terörle mücadele yasasında değişiklik yapmak için muhalif partiler ve sivil toplum örgütleriyle görüşmeler gerçekleştiriyor.

22/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/22/etiopya-da-13-bin-terorist-ve-vatan-haini-affedildi>

Fransa ve İtalya arasında Afrika'yı sömürme krizi: İtalyan büyükelçi bakanlığa çağırıldı

İtalya Başbakan Yardımcısı Di Maio Fransa'yı Afrika ekonomilerine zarar vererek göçü tetiklemekle suçladı

İtalya Başbakan Yardımcısı Luigi Di Maio'nun Fransa'yı Afrika'yı sömürmek ve göçü tetiklemekle suçlayan konuşmalarının ardından İtalya'nın Fransa Büyükelçisi Fransa Dışişleri Bakanlığı'na çağırıldı.

Pazar günü konuşan Di Maio Fransa'nın Afrika politikaları nedeniyle Avrupa Birliği'nin yaptırım uygulaması gerektiğini söyledi ve ekledi:

"Bugün insanlar ülkelerini tek edip Avrupa'ya geliyorsa bunun sorumlusu en başta Fransa'dır. Fransa onlarca Afrika ülkesini sömürmeyi hiçbir zaman bırakmadı.

"AB Fransa'ya ve Fransa gibi Afrika'yı yoksullaştırarak bu insanların ülkelerini terk etmesine yol açan tüm ülkelere yaptırım uygulamalı. Çünkü Afrikalılar Afrika'da olmalı, Akdeniz'in dibinde değil."

Birleşmiş Milletler geçen hafta iki ayrı göçmen botunun batması sonucu Akdeniz'de 170 göçmenin yaşamını yitirmiş olabileceğini açıklamıştı.

İtalya ve Fransa daha önce de göç politikalarında anlaşmazlık yaşamıştı. İtalya, deniz yoluyla Avrupa'ya ulaşan göçmenlerin en fazla ayak bastığı ülkelerden biri.

İtalya'nın diğer başbakan yardımcısı Matteo Salvini de Facebook paylaşımında "Avrupa limanları açık oldukça insan kaçakçıları bu işi yapıp insanları öldürmeye devam edecek" dedi.

Geçen yıl Fransa denizde kurtarılan göçmenleri taşıyan gemilerin yanaşmasına izin vermediği için İtalya'yı eleştirmiş, İtalya ise Fransa'nın göçmenleri kabul etmemesini kınayarak buna karşılık vermişti.

İtalya'daki 5 Yıldız Hareketi'nin lideri ve aynı zamanda Ekonomik Gelişme, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanı olan Di Maio aşırı sağcı Lig partisiyle koalisyon ittifakı içinde görev yapıyor.

Di Maio, Fransa'nın Afrika'yı sömürmemesi durumunda bugün dünyanın en büyük altıncı değil 15. ekonomisi olacağını öne sürdü.

Bu açıklamaların ardından İtalya'nın Fransa'daki büyükelçisi Teresa Castoldo Pazartesi günü Paris'teki Dışişleri Bakanlığı'na çağırıldı.

İtalyan haber ajansı Ansa'ya konuşan Fransız diplomasi kaynakları Di Maio'nun sözleri hakkında "Fransa ve İtalya Avrupa Birliği içinde ortaklık halindeyken bu sözler yersiz ve düşmancadır" dedi.

2019'un ilk 16 gününde Avrupa'ya ayak basan 4 bin 200 göçmen kayda geçirildi

Bu gelişme Di Maio'nun eleştirilerini sonlandırmasına yol açmadı. Fransa'nın ondan fazla Afrika ülkesinde kullanılan CFA frankı adlı para birimini basmasını eleştirdi.

Sömürge döneminde çıkarılan bu para biriminin garantisi Fransa hazinesi tarafından veriliyor.

Di Maio konuyla ilgili şöyle konuştu:

"Fransa 14 Afrika devleti için para basan ve onları ekonomik gelişmesini engelleyen, bu yüzden de göçmenlerin ülkemize gelmesine ya da gelmeye çalışırken yolda ölmesine yol açan ülkelerden biri.

"Eğer Avrupa cesur olmak istiyorsa Afrika'nın dekolonizasyonu meselesiyle yüzleşecek cesarete sahip olmalı."

Fransa CFA frankının finansal istikrar sağladığını söylerken bazıları da bunu bir sömürge uygulaması olarak nitelendiriyor.

22 Ocak 2019

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-46955803>

Tunus Cumhurbaşkanı'na hakaret davasında vatandaş kazandı: Masrafları Sıbsi ödeyecek

Kuzey Afrika ülkesi Tunus'ta Devlet Başkanı El Beci Kaid es Sıbsi, kendisine hakaret ettiği iddiasıyla bir vatandaşa açtığı davayı kaybetti.

2014 yılının kasım ayından beri süren davada mahkeme, Sibli'nin karşı taraf da dahil olmak üzere tüm mahkeme masraflarını karşılamasına hükmetti.

Tunus'un başkenti Tunus'ta ilk derece mahkemede görülen davada, İmad Deghaci isimli vatandaş önce hapse mahkum edilmişti. Ancak kararı temyize götüren Deghaci, burada jüri tarafından aklandı.

Sibli, Tunus'ta yaşayan İmad Deghaci isimli şahsı, sosyal medya platformları aracılığıyla kendisine hakaret ettiği gerekçesiyle mahkemeye vermişti.

Sosyal medya hesapları üzerinden konuyu yorumlayan vatandaşlar ise Tunus'ta halk devrimi gerçekleştiğini ve artık eski diktatörlük zamanının olmadığını belirtti.

Makram isimli gazeteci, Twitter hesabından, "Tunus Cumhurbaşkanı, 'Cumhurbaşkanına hakaret' suçlamasıyla bir vatandaşına açtığı bir davayı kaybetti. Tunus yargısı vatandaşın beraatına karar verdi ve cumhurbaşkanını davadaki tüm masrafları ödemeye mahkum etti." değerlendirmesinde bulundu.

Cumhurbaşkanı Sibli'nin davayı kaybettiğini belirten bir başka kişi de "Hiçbir Arap ülkesinde görülemeyecek bir durum." sözleriyle yorumladı.

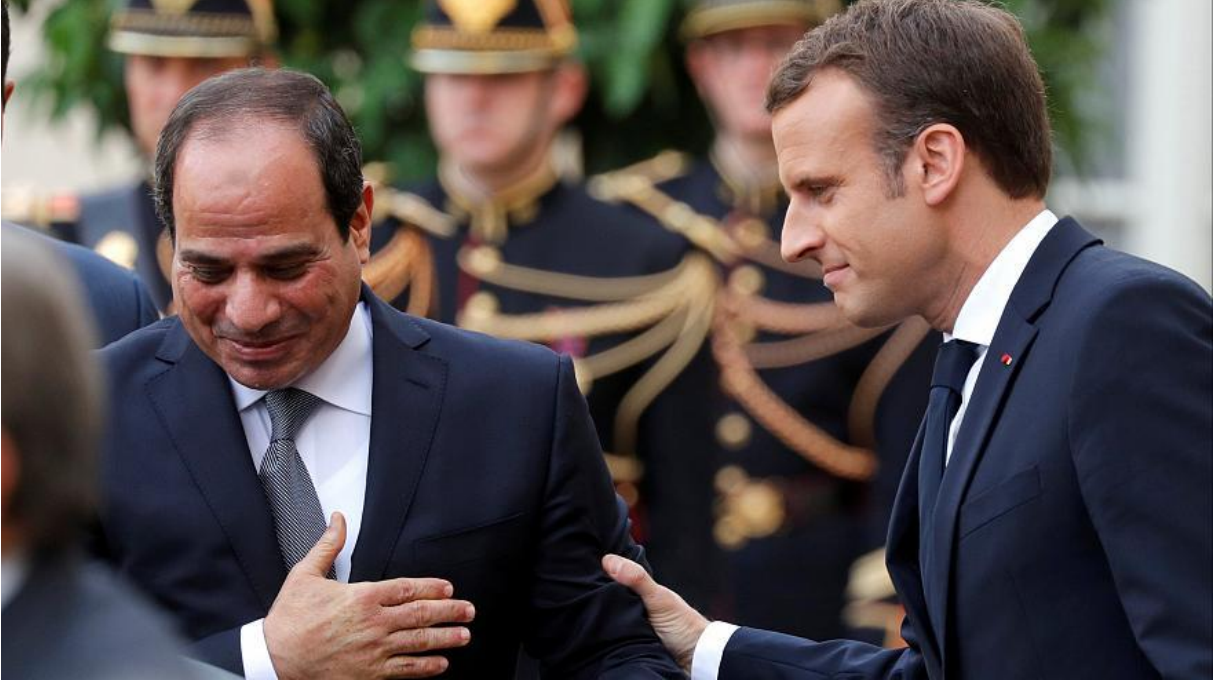
Arap Baharı olarak adlandırılan toplumsal halk hareketlerinin başlangıç yeri olan Kuzey Afrika ülkesi Tunus'ta düzenlenen gösterilerin ardından Zeynelabidin bin Ali, 23 yıllık iktidarını bırakarak ülkeden kaçmak zorunda kalmıştı.

Yasemin Devrimi olarak kayıtlara geçen halk ayaklanmasının ardından demokratik dönemin başladığı ülke, diğer Arap ülkelerinin aksine herhangi bir savaşa girmeden bu süreçten çıkmayı başardı.

28/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/28/tunus-cumhurbaskanina-hakaret-davasinda-vatandas-kazandi-masraflari-sibli-odeyecek>

Macron'dan Mısır'a uyarı: İstikrar ve güvenlik endişesi insan haklarından ayrı tutulamaz

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Mısır'da "istikrar ve güvenliğin" sağlanmasının "insan hakları ve özgürlüklerin" korunmasından ayrı tutulamayacağını açıkladı.

Resmi temaslarda bulunmak üzere Cumartesi günü Mısır'a gelen Macron, Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah el Sisi ile görüşmesinin ardından ortak basın toplantısı düzenledi.

Sisi'nin Fransa'yı ziyaret ettiği Ekim 2017'den bu yana Mısır'da insan hakları durumunun daha da kötüleştiğini belirten Macron, bu hakların korunması ve güçlendirilmesinin, Mısır'ın yararına olacağını söyledi.

Mısır'ın egemenliğine saygı duyduğunun altını çizen Macron, Sisi ile "açık bir şekilde" tutuklu bulunan muhalif blog yazarların durumunu görüştüğünü söyledi.

'Mısır, ABD veya Avrupa değil'

Basın toplantısında konuşan Sisi ise, Mısır'daki "siyasi durumun" ABD ve Avrupa'dan farklı olduğunu vurgulayarak, "Terörle mücadele ve güvenliğin tesisinin devletin öncelikli görev ve sorumluluklarından olduğunu" ifade etti.

Sorunlu bir bölgede olduğumuzu unutmamalıyız diyen Sisi, Mısır Muhammed Mursi döneminde "şeriat devleti" kurulmaya çalışıldığını ifade etti.

Macron: Gazeteciler ve eş cinseller Mısır için tehdit değil

Resmi görüşme öncesi Fransız haber ajansı AFP'ye açıklamalarda bulunan Macron Mısır ile ilgili şöyle konuşmuştu:

"Mısır yönetimi ülke istikrarı için Müslüman Kardeşler Teşkilatı (İhvan) ve diğer muhaliflere bu uygulamaların gerekli olduğunu düşünüyor. Bunu anlıyor ve saygı duyuyorum. Sadece siyasi muhalifler değil ülke istikrarını tehdit etmeyen klasik demokrasi yanlısı muhalifler de hapisanelerde tutuluyor. Gazeteciler ve eşcinsellerin Mısır için tehdit olmadığına inanıyorum".

Mısır basın özgürlüğünde 160'ncı

Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütünün yayınladığı uluslararası basın özgürlüğü endeksinde Mısır, 180 ülke arasında 160'ıncı sırada yer alıyor.

Örgütünün verilerine göre, Mısır'da halen 27 gazeteci ile altı blog yazarı ve vatandaş gazeteci tutuklu bulunuyor.

28/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/28/macron-dan-misir-a-uyari-istikrar-ve-guvenlik-endisesi-insan-haklarindan-ayri-tutulamaz>

Etnik çatışmalarla yerlerinden olan Etiyopyalıların yaşamları kulübelere sıkıştı

Etiyopya'da etnik çatışmalar nedeniyle yerinden edilen 3 milyon insanın yaklaşık üçte biri, Oromia bölgesinde yaşıyor. Yaşadıkları yerleri terk etmek zorunda kalan 8 bin kişinin kaldığı Deder kentinde aileler, kamp olmadığı için demir kulübelerde kalıyor.

Söz konusu kulübelerde, ülkenin Somali bölgesinden gelen 50 aile yaşıyor.

Deder'de demir kulübede yaşayan bir göçmen kadın şöyle diyor:

"Jijiga'da ufak bir dükkanımız vardı. Daha sonra yaşadığımız yeri terk etmek zorunda kaldık ve tüm gelirimizi kaybettik. Burada ticarete yeniden başlayarak kendimize bir ev yapmak istiyoruz."

Yerinden edilmiş başka bir göçmen ise şu ifadelere yer verdi: "Buraya gelirken her şeyimi kaybettim. Geleceğim için hiçbir şeyim yok. Param yok. İşim ve gelirim yok. Hayatım için bir plan dahi yapamıyorum."

Etiyopya'da göçmenler için kurulan yerleşim alanlarında durumu 'hassas' olan aileler kalıyor.

Fakat yerlerini terk etmek zorunda kalanların çoğu boş binalarda yaşıyor.

Deder'deki göçmenlerin çoğu, geçtiğimiz seneyi, yerel belediyelerin kamp yapmak için sağladığı ofislerde geçirdi.

Göçmenler, yapılan yardımların yetersiz olduğunu düşünüyorlar.

31/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/31/etnik-catismalarla-yerlerinden-olan-etiyopyalilarin-yasamlari-kulubelere-sikisti>

Etiyopya Başbakanı: Demokrasi ve adalet mücadelesi etnik çatışmayı beraberinde getirdi

Etiyopya'nın yeni başbakanı Abiy Ahmed'in getirdiği reformlar ülkedeki ticari tekelleri hedef alıyor ve güç dengelerini sarsıyor. Ahmed daha demokratik ve adil bir ülke için savaşırken Etiyopya'da farklı etnik gruplar arasındaki şiddet olayları kayda değer artış gösterdi.

Yaklaşık 3 milyon kişi yaşadığı yeri terk etmek zorunda kaldı. Göçe zorlananların üçte ikisi çatışmalardan kaçtı, diğerleri kuraklık ve su baskınından. Ülkede yaklaşık 8 milyon kişi yiyecek yardımına muhtaç.

Qoloji, Etiyopya'nın Somali Eyaleti'nde bulunan en büyük göçmen kampı. Kampta yaşayan 80 bin kişinin büyük çoğunluğu Somali etnik grubundan ve etnik şiddet olayları nedeniyle yaşadıkları Oromia Eyaleti'nden buraya gelmek zorunda kalmış.

Kamp yeni gelen ailelerle her gün biraz daha kalabalıklaşıyor. Fakat burada yaşayan kişilerin önemli bir kısmı hayatını bir yılı aşkın süredir kampta sürdürüyor.

Su ve sağlık önlemleri kamptaki en acil ihtiyaçlar arasında yer alıyor. Kamptakilerin kullanımı için tuvalet ve duş inşa eden Avrupa Birliği İnsani Yardım Bürosu'nun finanse ettiği Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütü aynı zamanda hijyen farkındalığını arttırmaya çalışıyor.

Örgüt çalışanlarından Halimo Hassen farkındalığı arttırmak için kendileri de zorla yerinden edilmiş 16 kişiye hijyen teşvikçisi olmaları için eğitim verdiklerini anlatıyor: "Her biri 30 kadını eğitecek. Hastalıklara karşı alınacak önlemleri anlatacaklar. Eğitim sonrasında kadınlar yaşadıkları yerde bilgileri uygulamaya koyarken teşvikçiler de onları izleyecek."

Kamplarda en büyük sorunlardan biri salgın hastalıklar, temel hijyen kuralları hayat kurtarabilir. Uluslararası Göç Örgütü operatörleri her hafta kapı kapı gezerek eğitimin nasıl uygulamaya konulduğunu kontrol ediyor.

Qoloji Kampı'nı gezen İnsani Yardım ve Kriz Yönetiminden sorumlu Avrupa Birliği Komiseri Christos Stylianides birliğin 2018-2019 döneminde çeşitli nedenlerle göç etmeye zorlanan kişilere yapılacak insani yardıma 89 milyon euro bütçe ayırdığının altını çiziyor:

"Para ve makbuz şemasında ısrar ediyoruz çünkü bizim için bu, insanların yeniden kendilerine güvenmesini sağlamada, içinde yaşadıkları zor şartlarda itibarlarını geri kazanmalarını temin etmede en etkili yöntem. Etiyopya oldukça köklü siyasal değişimler içinde. Avrupa Birliği bu reformlara destek vermek ve bölgede istikrarı sağlamak için burada."

Etiyopya'da yaşadığı yeri terketmek zorunda kalan kişileri ağırlamak üzere oluşturulan 600 kamp mevcut. Oromia Eyaleti'nde bulunan Deder Köyü'nde yaşadığı yeri terk etmek zorunda kalan 8000 kişi yaşıyor. Köydeki devlet binaları insani krize cevap vermek için göçmenlerin başlarını sokacakları bir çatıya dönüştürülmüş durumda. İdari binalardan birinde 1,5 yıldır 200 aile yaşıyor. Buradaki göçmenlerden Hajo Ahmed Osso, binadaki insani krizin ciddiyetini şu ifadelerle anlatıyor:

Sayımız artıyor. 150 çocuk bu binada doğdu. Nerede uyuduğumuza bakın. Betonun üzerinde yatıyoruz, doğru düzgün kıyafetimiz yok. İhtiyaç artıyor, ama gelen yardım oldukça sınırlı.

Uluslararası Göç Örgütü operatörleri son teknolojiyi kullanarak her ay kamplardaki göçmen sayısını güncelliyor, ihtiyaçlarını yeniden hesaplıyor.

Göçmen sayısını hesaplamak, bu kişilerin yaşlarını, nereden geldiklerini ve hayat şartlarını kayıt altına almak zorlu bir görev. Uluslararası Göç Örgütü operatörleri topladıkları verileri Veri Takip Matrisi adı verilen bir programa yüklüyor. Örgüt çalışanlarından Dario Poddighe'e göre bu veri bankası yardım kuruluşlarının daha etkili çalışmasını sağlıyor:

"Bu veri bankası göçe zorlanan kişilerin temel ihtiyaçlarına dair bilgileri içeriyor. Böylece Birleşmiş Milletler Ajansları ile sivil toplum kuruluşlarının ve tabi hükümetlerin müdahalesini kolaylaştırıyor. Bu da daha etkili yardım anlamına geliyor."

Etiyopya hükümeti krize çözüm bulmak için insani yardım kuruluşlarıyla birlikte çalışıyor. Bununla beraber kuruluşlar hassas bölgelerdeki ihtiyaçları belirlemede bağımsız değerlendirme yapmayı talep ediyor.

31/01/2019

<https://tr.euronews.com/2019/01/31/etiopya-basbakani-demokrasi-ve-adalet-mucadelesi-etnik-catismayi-beraberinde-getirdi>

